

MEGVALÓSUL a „Dunaparti álmom“

— Az Est tudósítójától —

»Dunaparti álmom«...

Ez volt a címe Az Est 1934 június 8-iki számában annak a cikknek, amely elindította azt a nagyszabású Dunakorzó-mozgalmat, amely most végre eredményhez jutott: a Közmunkatanács legutóbbi ülésén — felhivatalos jelentés szerint — elhatározta, hogy

tavasszal megkezdi a Dunakorzó rendezését

és évégből felszólítja a fővárost, hogy addigra

szüntesse meg a villamosközlekedést

az Erzsébethíd és a Lánchíd között.

Mi volt a célja és mi a célja ennek az akciónak? Hunyady Sándor így kezdte Az Est-ben ezt a tavalyi cikket: »Az Est vetette fel tavaly télen az ötletet, hogy a Dunaparttal kellené valamit csinálni. Széppé, vonzóvá, modernné és európaivá kellene tenni. Mint szakember, ifjabb Masirevich György műépítész szövege Az Est-nek ugyanebben a számában a tervhez és kifejtette: »Nem kell mást tenni, mint feltárni és keretbe foglalni ezeket a szépségeket... Európa egyik legszebb panorámája tárulna szemünk elé. A részletes tervek megvalósításához 1-3 millió pengő kellene, ami az állami és városi költségvetésbe még ma is beilleszthető, tekintettel óriási idegenforgalmi jelentőségére.« És közöltük mingyárt Masirevich építész tervrajzait is: milyen volna a valóságban ez a dunaparti álmom?

Mi lesz a strandfürdővel?

Mindnyájunk szép álma elindult most a megvalósulás felé. Mit érez ilyenkor az első megálmodó?

Hunyady Sándor

a következőképpen nyilatkozott a közmunkatanács határozatáról:

— Boldog vagyok, hogy végre történt valami, ami annyira fontos a magyar főváros szempontjából, hogy a főváros legszebb és idegenforgalmi szempontból legértékesebb tájrészletét szebbé, korrektebbé teszi, mint amilyen ma. Nem értek a részletekhez, a dolog technikai részéhez, de drukkolok érte, hogy

olyan gonddal és szeretettel végezzék el ezt a munkát, mint amilyen gondot és szeretetet megérdemel.

— Nem hallottam a terv részletei közt arról, hogy megcsinálják-e a dunaparti nagy hotellek előtt a strandfürdőt, amelynek ötletét ugyancsak Az Est vetette fel, pedig nézetem szerint ez lenne a tervnek egyik leglényegesebb része. Talán frivol dolognak látszik, hogy strandfürdő legyen a város középpontján, de

éppen ez a szenzáció benne.

Ez tenné példátlan ritkasággá az egész világon, ez adna neki igazi vonzóerőt. Legfeljebb Ostende, Lissabon, Rio de Janeiro vetélkedhetne ezzel a látványossággal. De különben is miért ne lehetne

szép, modern strandfürdő ott, ahol most ócska, öreg uszodák éktelenkednek?

Művészi megoldás!

Az első tervező,

ifjabb Masirevich György

építész-mérnök a következőképpen nyilatkozott:

— A legnagyobb örömmel fogadtam a hírt, hogy az illetékes hatóságok magukévá tették a korzó problémájának megoldását, mivel meggyőződésem szerint

a Dunakorzó nemesak Budapest, hanem egész Európa egyik legvarázslatosabb városképe.

— Midőn annakidején Hunyady Sándorral felvetettük Az Est-ben a Dunakorzó megszüntetésének és művészi kialakításának kérdését, szemünk előtt lebegett a megtisztított Vigadó tér, előtte — a Duná fölé kinyúló — hatalmas terraszokkal, alatta autósétánnyal és a Lánchíd melletti teherhajórakodó helyén elegáns dunai strandfürdővel. Ez akkor utópiának látszott, azonban hála Istennek és a Közmunka Tanács friss agilitásának,

az első lépés a »dunaparti álmom« megvalósításához megtörtént.

— Tudtom szerint elsősorban a villamosközlekedés és a hajó kikötés kérdését akarják rendezni oly módon, hogy a villamost megszüntetik, a hajóállomásokat pedig csökkentik. Ha ez megtörtént, akkor jöhet a tulajdonképpeni építészeti rendezés, amelynek

ki kell terjedni az összes rácsokra, lámpákra, síb-re, amelyek rengeteg kívánni valót hagynak hátra.

Roppant fontos volna, az uccaburkolat kérdésének helyes megoldása, amennyiben

az aszfalt nem dekoratív,

ahelyett inkább nagyméretű műkö burkolólapokkal, vagy egyéb nagyszilárdságú égetett mozaik, illetőleg kerámiai anyagokkal kellene burkolni az új sétányt, amelynek így különleges művészi hatást lehetne nyújtani, az unalmas szürke aszfaltburkolat helyett.

— A sétányt szervesen kialakított kertészeti kiképzéssel, illetőleg gyesítéssel kell díszíteni, ami Budapest főváros fejlett kertkultúrája mellett nem lesz nehéz.

— Feltétlen célszerűnek tartanám az említett megoldásokra, különösen a rácsokra, lépcsőkre, lámpákra, padokra, építészeti, illetőleg

művészeti tervpályázat

kiírását, mert valószínű, hogy így kitűnő művészi alkotások kerülnek a hatóságok kezébe, amely kiválaszthatná a legszebbeket.

Budapest legszebb virágos ablaka

A tervek egyik leglelkesebb szószólója volt

gróf Széchenyi Károly,

az Országos Kertészeti Egyesület elnöke. A »Virágos Magyarország, Virágos Budapest« eszméjének fontos programpontjává lett, hogy

Budapest legszebb és legfeltűnőbb ablakát, a Dunapartot, a kopott raktárházak, sivar kötöme-

Életre kelt a

gek helyett színpompás magyar virágok díszítsék.

A Dunakorzó-álmom tervéért lelkesen agitáló, harcoló gróf Széchenyi Károly a Közmunkatanács határozatáról következőképpen nyilatkozott:

— Meggyőződésem, hogy az egész társadalom, de főként azok, akik szép fővárosunk fejlődését szívükön viselik, öszinte örömmel és meglepődéssel olvastak a Közmunkatanács határozatáról, amely ezt a régóta húzódozó kérdést ilyen expedítív formában vitte dűlőre. Az elismerésemelölő határozat főképp

jogosan érdemli meg azoknak az ezreknek és ezreknek háláját, akiknek üdülésük, pihenésük a szép Dunaparton van,

akik hivatásuknál fogva a nyarat a fővárosban töltik. Felbecsülhetetlen jelentőségű lesz a páratlan panorámájú Dunakorzó, ha azt a főváros ismert izlésével, szakértelmével fogják kertészeti rendezni. Úgy érzem, hogy a társadalom minden tagja örömmel látja, ha a főváros valamely pontja fokról-fokra fejlődik, szépül, de elsősorban örömmel kell üdvözölni olyan rendezést, amely szépsézet kérdéseken kívül szolgálja az idegenforgalomnak ma annyira előtérben lévő ügyét.

— Természetesen nincs olyan megoldás, amely ellen ne lehetne felhozni, hogy még jobban is meg lehetett volna csinálni. Így talán felvetődik a kérdés, hogy

miért nem rendezik egyszersmind az alsó rakodópartot is,

miért nem lehet a rakodókat már most át helyezni és az alsó rakodópartot is parkirozni, ami még páratlanabb megoldás lenne. Úgy érzem azonban, hogy a Közmunkatanács mostani határozata ebből a szempontból is okosan előrelátó, mert a Dunakorzó általános rendezése olyan nagy befektetést igényelt volna, amint a mai gazdasági helyzetben a kérdés nagy fontossága mellett is nehezen lehetett volna ki-

vánni.

A részleges megoldás egyáltalában nem gátolja a későbbi, nagyvonalú rendezést.

hanem minden lehetőséget fentart arra és megteremti a későbbi fejlődés kinandulópontját és alapfeltételeit. Megteremti pedig az alapfeltételeket úgy, hogy a mai Dunapart is már méltóan beleillik a megoldásba és büszkesége lesz minden embernek.

— Meggyőződésem szerint a villamos megszüntése miatt panaszkodókat ki tudja elégeíteni a főváros vezetőségének böles előrelátása, amely bizonyára megtalálja a megfelelő módot arra, hogy

a villamosközlekedést más, modernebb közlekedési eszközzel pótolja.

Így kiküszöbölik azt a hátrányt, amelyre a villamosvonal megszüntetésével kapcsolatban hivatkoznak. Amikor 1907-ben a villamost, mint fővárosunk közlekedési politikájának vívmányát a Dunapartra helyezték, akkor ez még általános helyeslést váltott ki. Csak kevesen voltak olyanok, mint Andrássy Gyula, aki már akkor igyekezett felhívni a figyelmet, hogy ha majd a főváros fejlődése lépést fog tartani a nagy nyugati fővárosok fejlődési arányával, akkor hátrányt fogjuk érezni annak, amiért a Dunapartot ilyen módon használtuk fel.

— A tervek csak a főváros és a Közmunkatanács konstruktív együttműködésével juthattak a megvalósulás stádiumába. Ennek köszönhetjük, hogy a régóta áhitott terv megvalósul és elveszi az alapját azoknak a megjegyzéseknek, amelyeket külföldi barátainktól olyan gyakran hallottunk. Ezenkívül

a terv megvalósulásában szerény nézetem szerint felbecsülhetetlen szerepe volt a magyar sajtónak,

amely hosszú időn át demonstratív formában juttatta kifejezésre ebben a kérdésben a közvélemény hangulatát.

Ez csak az első lépés...

Végül — de nem utoljára — fordulunk a székesfővárosi közmunkák tanácsához. Az építési osztály vezetője,

Fodor Sándor miniszteri tanácsos

a következőképpen nyilatkozott:

— Amit most elhatároztunk, az tulajdonképpen csak első lépése egy nagy programnak. Mindazonáltal megvalósítja már a program két legszükségesebb pontját: elsősorban

megszünteti a villamosok lármaját,

amely állandóan zavarta a dunaparti szállodák nemzetközi közönségét, másodsor

kiszélesíti a korzó mai területét,

amely már évek óta szűknek bizonyult. Egyelőre tehát annyi történt, hogy a főváros, amennyiben a kereskedelmi miniszter hozzájárulását megkapja, kitélepíti a korzóról a villamosot, gondoskodik más közlekedési eszközről. Ezután

a viaduktot a mai korzótól elválasztó

kerítést lebontják, a síneket felszedik,

az egykori pályatestet aszfalttal burkolják. A viadukt és a korzó között levő 30-40 centiméteres szintkülönbség úgy történik meg, hogy ide

virágágyak, gyeses részek kerülnek, nyáron esetleg pálmák.

— Egyelőre ennyit lehet megvalósítani. További feladatokat,

az alsó rakodópart

kiképzését,

a hajóállomások

megszüntetését, a

Vigadóter és a Ferenc József tér

rendezését egyelőre függetlenítettük a korzó kiszélesítésének tervétől, mert ezek nem annyira sürgős feladatok.

Végül kijelentette Fodor miniszteri tanácsos, hogy a munkálatokat kora tavasszal végzik el, mert azt akarják, hogy mire a meleg napok beköszön-tenek, az új kiszélesített korzó már a közönség rendelkezésére álljon.